

DECIZIE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Prosper Pro”
Societate cu Răspundere Limitată

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Centrul
de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociației Obștești „Oficiul
Republican al Dreptului de Autor” și Asociației Obștești „Asociația Națională
CopyRight” împotriva Societății Comerciale „Prosper Pro” Societate cu
Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 prin care
a fost restituită cererea de apel a Societății Comerciale „Prosper Pro” Societate cu
Răspundere Limitată ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 08 noiembrie 2016, IP „Centrul de Licențiere și Administrare a
Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și AO „Asociația
Națională CopyRight” au depus o cerere de chemare în judecată împotriva
SC „Prosper Pro” SRL cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii au invocat că AO „Oficiul Republican al Dreptului de
Autor” și AO „Asociația Națională CopyRight” sunt organizații de gestiune
colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe, fiind înregistrate la Ministerul
Justiției al RM.

Indică că potrivit statutului, activitatea principală a AO „Oficiul Republican
al Dreptului de Autor” și AO „Asociația Națională CopyRight” constă în gestiunea
pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor și a drepturilor conexe.

Menționează că potrivit deciziei AGEPI nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013,
AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și AO „Asociația Națională
CopyRight” au fost avizate în calitate de organizații de gestiune colectivă (OGC)
să gestioneze, de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care
le-au fost încredințate în gestiune.

Sușine că prin decizia AGEPI menționată fiind avizate și asociațiile
AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și AO „Asociația Națională

CopyRight”, care însă au decis să gestioneze drepturile în bază de acord prin fondarea IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”.

Astfel, conform pct. 2 din decizia nr. 3/1566, remunerația pentru anul 2013 – 2014 trebuie să fie acumulată de către AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, iar pentru anul 2015, de către AO „Asociația Națională CopyRight”, conform deciziei nr. 7/258 din 31 ianuarie 2015.

Comunică că Organizația Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor este o instituție privată neguvernamentală, înființarea căreia a fost condiționată de necesitatea asigurării drepturilor de autor și drepturilor conexe, în special, prin prisma transparentizării funcției de colectare a remunerației de autor.

Menționează că statutul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” permite realizarea funcției de colectare de la utilizatorii obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe a remunerației destinate fondatorilor, inclusiv membrilor săi și partenerilor contractanți, precum și altor organizații de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale, în condițiile legale stabilite în acest sens.

Ținând cont de faptul că IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” este fondat de AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și AO „Asociația Națională CopyRight”, pentru optimizarea cheltuielilor, este un reprezentant al acestora în limitele stabilite.

Susține că pentru valorificarea drepturilor de autor și drepturilor conexe în perioada anilor 2013 – 2016, utilizatorii urmează să achite remunerația AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și AO „Asociația Națională CopyRight” în baza licențelor eliberate de sine stătător sau prin intermediul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”.

Având în vedere prevederile din Legea privind dreptul de autor și drepturilor conexe și Hotărârea Guvernului RM nr. 641 despre tarifele minime ale remunerației de autor, SC „Prosper Pro” SRL are obligația să obțină din partea organizațiilor care administrează pe principii colective drepturile patrimoniale ale titularilor de drepturi, licență (contract) neexclusivă și să plătească remunerația corespunzătoare.

Relatează că la 28 mai 2015, IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” și SC „Prosper Pro” SRL au încheiat contractul nr. 395 (pentru localul din mun. Chișinău, str. Brîncuși, 110) și contractul nr. 397 (pentru localul din mun. Chișinău, str. Ismail, 84) cu privire la interpretarea publică a operelor drepturilor de autor și drepturilor conexe.

Prin contractul menționat, pârâtului i-a fost acordat dreptul de a utiliza operele muzicale prin interpretarea publică în cadrul localurilor din mun. Chișinău.

Afirmă că potrivit pct. 5.3 din contractul nr. 395, remunerația pentru licența acordată pârâtului constituie 400 lei/lunar, remunerație care urma a fi achitată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință, iar conform pct. 5.3 din contractul nr. 397, remunerația pentru licența acordată pârâtului constituie 350 lei/lunar, remunerație care urma a fi achitată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință.

Totodată, pârâtul mai beneficiază de o licență pentru localul din mun. Bălți, str. Independenței, 24, nr. 466 din 6 octombrie 2015, dar pentru această licență achită remunerația convenită.

Indică că SC „Prosper Pro” SRL până la momentul actual nu a efectuat plăți în contul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” pentru contractele nr. 395 și nr. 397, respectiv, are o datorie în sumă de 7350 lei pentru contractul nr. 397 și 8400 lei pentru contractul nr. 395.

Menționează că au expediat în adresa pârâtului pretenția nr. 89 din 18 aprilie 2016, prin care au comunicat despre acumularea datoriei. Pârâtul însă nu și-a executat obligațiile contractuale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 512 alin. (1), 513 alin. (1), 514, 572 Cod civil, art. 11, 55, 63, 64 din Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe, Hotărârea Guvernului nr. 641 din 12 iulie 2001 privind tarifele minime ale remunerației de autor, art. 166, 167, 174, 175, 176 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” a datoriei de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe potrivit contractului nr. 395 din 28 mai 2015, în valoare de 8400 lei, penalității de întârziere în valoarea de 1311 lei și a dobânzii de întârziere în valoare de 1688 lei, iar potrivit contractului nr. 397 din 28 mai 2015, încasarea datoriei de bază în valoare de 7350 lei, penalității de întârziere în valoarea de 1140 lei și a dobânzii de întârziere în valoarea de 1481 lei, precum și cheltuielile de judecată, iar în contrul statului a taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 mai 2017 a fost admisă integral acțiunea, încasată din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” datoria de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe potrivit contractului nr. 395 din 28 mai 2015, în sumă de 8400 lei.

A fost încasată din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” datoria de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe potrivit contractului nr. 397 din 28 mai 2015, în sumă de 7350 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” potrivit contractului nr. 395 din 28 mai 2015 penalitatea de întârziere în sumă de 1311 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” potrivit contractului nr. 395 din 28 mai 2015 dobânda de întârziere în sumă de 1688 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” potrivit contractului nr. 397 din 28 mai 2015 penalitatea de întârziere în sumă de 1140 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Dreptului de

Autor”, AO „Asociația Națională CopyRight” potrivit contractului nr. 397 din 28 mai 2015 dobânda de întârziere în sumă de 1481 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor” cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în sumă de 4447 lei.

A fost încasat din contul SC „Prosper Pro” SRL în beneficiul statului taxa de stat neachitată de reclamantii la depunerea acțiunii în sumă de 641,10 lei.

La 19 iunie 2017, prin intermediul Oficiului Poștal, SC „Prosper Pro” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acesteia, anularea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 a fost restituită cererea de apel a SC „Prosper Pro” SRL ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 15 decembrie 2017, SC „Prosper Pro” SRL a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 08 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate, repunerea în termen a cererii de apel cu remiterea cauzei la rejudecare de la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că omiterea termenului de depunere a cererii de apel se datorează incompetenței și iresponsabilității avocatului stagiar Lilian Lesnic-Răscoală.

Comunică că la 14 decembrie 2017, SC „Prosper Pro” SRL a expediat la adresa poștală electronică a avocatului stagiar Lilian Lesnic-Răscoală o notificare prin care a manifestat indignarea, insatisfacția și nemulțumirea față de serviciile juridice necalitative pe care acesta le-a prestat.

Sușține că prin notificarea menționată, SC „Prosper Pro” SRL a declarat și despre rezilierea contractului de prestare a serviciilor juridice.

Consideră că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu se datorează culpei SC „Prosper Pro” SRL, ci a avocatului care reprezenta interesele societății.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei urmează că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa părților la 24 noiembrie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 81), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurent lipsesc.

Astfel, dat fiind faptul că la materialele dosarului lipsesc date despre recepționarea copiei încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SC „Prosper Pro” SRL este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind temeiurile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a

respinge recursul și a menține încheierea instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

După cum denotă actele cauzei, SC „Prosper Pro” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală, a depus la 19 iunie 2017 cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 17 mai 2017, prin care a solicitat admiterea acesteia, anularea hotărârii primei instanțe și remiterea cauzei la rejudecare (f. d. 62).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 a fost restituită cererea de apel a SC „Prosper Pro” SRL ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, este întemeiată.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma acestor prevederi legale, la caz se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani din 17 mai 2017, contestată cu apel de către SC „Prosper Pro” SRL, reprezentată de avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală, a fost emis și pronunțat la 17 mai 2017 (f. d. 57).

Drept urmare, termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 16 iunie 2017.

Cu toate acestea, SC „Prosper Pro” SRL a depus cererea de apel împotriva hotărârii judecătorești numai la 19 iunie 2017 (f. d. 62), respectiv, cu depășirea termenului legal.

Pe cale de consecință se va menționa că, deși cerere de apel a fost depusă tardiv, o solicitare cu privire la repunerea apelului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, nu a fost înaintată.

Iar admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Instanța de recurs va respinge argumentul recurentului precum că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu se datorează culpei SC „Prosper Pro” SRL, ci avocatului care a reprezentat interesele societății.

Și asta deoarece, materialele dosarului denotă cu certitudine că SC „Prosper Pro” SRL a eliberat avocatului stagiar Lilian Lesnic-Răscoală mandatul nr. 002972 din 1 martie 2017, pe partea verso a cărui se conțin împuternicirile acordate avocatului, conform art. 81 CPC, inclusiv și dreptul de a ataca hotărârea judecătorească, în toate cazurile cu semnarea actelor respective din numele reprezentantului (f. d. 52 A).

La fel, actele cauzei atestă că reprezentantul pârâtului, avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală a participat la ședința de judecată din 1 martie 2017, care a

solicitat amânarea examinării cauzei și acordarea unui termen pentru a lua cunoștință cu materialele dosarului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 1 martie 2017 (f. d. 55).

Urmare a admitterii acestui demers, prima instanță a anunțat întrerupere a ședinței de judecată până la 17 mai 2017, ora 10.00, ședință la care avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală nu s-a prezentat (f. d. 55 verso).

În acest context, relevanță în speța dată au prevederile art. 75 alin. (4) CPC, care expres prevăd că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

În ce privește susținerea recurenței că avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală nu mai are împuterniciri de a-i reprezenta interesele pe motiv că a fost reziliat contractul de asistență juridică cu acesta, instanța de recurs specifică prevederile art. 80 alin. (4) CPC, care indică că valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată, încetează în temeiul art. 255 din Codul civil.

Iar conform art. 255 alin. (2) Cod civil, persoana care a eliberat procura o poate anula în orice moment, persoana căreia îi este eliberată procura poate renunța la ea în orice moment. Orice clauză contrară este nulă.

Art. 256 și 257 Cod civil prevăd că persoana care a eliberat procura este obligată să informeze despre anularea și încetarea valabilității procurii pe cel căruia i-a eliberat procura și pe terții cunoscuți de el cu care reprezentantul urma să contracteze. *Actele juridice încheiate de reprezentant până la momentul când acesta a aflat sau trebuia să afle despre încetarea valabilității procurii rămân valabile pentru reprezentant și pentru succesorii lui, cu excepția cazului în care aceștia demonstrează că cealaltă parte a știut sau trebuia să știe că procura a încetat.* La încetarea valabilității procurii, persoana căreia îi este eliberată procura sau succesorii ei sânt obligați să restituie imediat procura.

În raport cu aceste dispoziții legale, instanța de recurs constată că la depunerea cererii de apel din 19 iunie 2017, avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală dispunea de împuternicirile stabilite de lege de a înainta o astfel de cerere în interesele SC „Prosper Pro” SRL.

Or, contractul de asistență juridică încheiat cu avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală a fost reziliat de SC „Prosper Pro” SRL, prin notificarea expediată prin intermediul poștei electronice numai la 14 decembrie 2017, adică ulterior depunerii cererii de apel de către reprezentantul Lilian Lesnic-Răscoală și emiterii încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 prin care a fost restituită cererea de apel a SC „Prosper Pro” SRL, ca fiind depusă în afara termenului legal, apelanta nesolicitând repunerea în termen.

Având în vedere considerentele arătate și, fiind indubitabil că atât SC „Prosper Pro” SRL, cât și reprezentantul său avocatul stagiar Lilian Lesnic-Răscoală au avut la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui în instanța de judecată, aceștia trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO, cât și practica națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Astfel fiind, se constată ca întemeiată concluzia instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel depusă de SC „Prosper Pro” SRL ca tardivă.

Pentru cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SC „Prosper Pro” SRL și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea Comercială „Prosper Pro” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociației Obștești „Oficiul Republican al Dreptului de Autor” și Asociației Obștești „Asociația Națională CopyRight” împotriva Societății Comerciale „Prosper Pro” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton